

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Dominika Žaloudková
Téma práce:	Reprodukční práva žen v zemích Visegrádské skupiny
Rozsah práce:	141 339 znaků
Datum odevzdání práce:	29. 11. 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Ač se to nemusí z českého pohledu zdát, téma reprodukčních práv žen je s ohledem na vývoj v okolních zemích neustále aktuální. O tom svědčí například nedávno vydaný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva *M.L. proti Polsku* (rozsudek ve věci č. 40119/21 ze dne 14. 12. 2023), v němž soud dovodil, že Polsko svojí protipotratovou legislativou porušilo vybraná práva zaručená Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Zároveň mám za to, že jde o téma nové, kterému se z pohledu právně komparativního dosud nedostávalo žádné pozornosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma považuji za náročné, a to zejména pro nutnost kombinovat znalosti právních otázek a otázek zdravotnických. Zároveň vyžaduje dobrou orientaci nejen v občanském právu, ale také v právu ústavním i mezinárodním. Obtížným jej činí také snaha autorky komparovat další tři státy a opatřit si tedy znalosti o vývoji a stavu legislativy i judikatury v Polsku, na Slovensku a v Maďarsku.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je po formální a systematické stránce jasná a přehledná, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Autorka začíná obecnými tématy, definicemi a mezinárodními závazky, na něž navazuje samotná komparace. Autorka ji zakončuje shrnutím a závěry. Zvolenou systematiku považuji s ohledem na srovnávací hledisko za dobře zvolenou.

Autorka nejprve čtenáře seznamuje s obecnými pojmy, jako jsou reprodukční práva a specificky právo na interrupci. Navazuje kapitola o právu na interrupci jako lidském právu, ve které autorka neopomíjí ani nadnárodní závazky zemí V4, včetně Evropské úmluvy a rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva. Následují čtyři kapitoly, v nichž diplomantka podrobně rozebírá vývoj regulace práva na interrupci od první poloviny 20. století do současnosti v jednotlivých srovnávaných zemích, tj. na území ČR, Slovenska, Polska a Maďarska. Práce je zakončena závěrečným srovnáním a shrnutím poznatků vzešlých z provedené komparace.

4. Vyjádření k práci

Práci hodnotím po odborné stránce jako velmi zdařilou. Je zřejmé, že autorku téma velmi zajímá. Prokázala skvělou orientaci v otázkách zdravotnického práva i mezinárodních závazků (např. tím, že zvolila klíčová rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva v této oblasti). Autorka také doložila svoji schopnost seznámit se se zahraničními právními řády (a to i do hlubší minulosti) a poutavě pojednat o tom, jak se v nich právo na interrupce v posledních desetiletích vyvíjelo. Je nutné vyzdvihnout, že autorka neomezila své bádání toliko na studium zákonů, naopak poukázala i na aplikační praxi nebo dostupné statistiky. To je důležité, jelikož v některých okolních zemích

není snadné se navzdory právní úpravě práva na potrat dovolat (např. na Slovensku). Jde o jev, který lze označit odkazem na slavné rozlišení law in books v. law in action ze strany R. Pounda. V tomto ohledu si dovoluji tvrdit, že práce zahrnuje kromě práva i cenné sociologické poznatky (např. pojednání o hnutích „pro-life“ a „pro-choice“), což považuji vůbec za největší přínos a doklad o originalitě autorčina výzkumu.

Velmi kladně hodnotím také práci s literaturou, v práci je uvedeno velké množství zdrojů, a to nejen z oblasti práva, ale také zdravotnictví či sociologie. Považuji za přirozené, že autorka používá rovněž ne zcela typické zdroje (např. odkazy na novinové články a aktuality o vývoji v okolních zemích).

Za největší nedostatek práce musím označit jazykovou stránku. Ačkoliv je práce čtivá, obsahuje poměrně velké množství překlepů (např. označení ESLP jako ESLD či ESLS) a stylistických nedostatků (chybějící interpunkce apod.).

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Mám za to, že diplomantka dosáhla vytyčeného cíle, tj. prozkoumat právo na interrupci žen v zemích V4 a srovnat úroveň jejich ochrany.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Téma práce i pojednání o tématu považuji za originální. Samostatný vklad autorky je neoddiskutovatelný a dokládá její snahu propojit právo se zdravotnictvím a sociologií nebo podrobná komparace čtyř zemí střední Evropy.
Logická stavba práce	Bez výhrad.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Adekvátní, oceňuji zejména práci se zahraničními zdroji, a to i ze zemí, které obvykle nejsou v diplomových pracích předmětem srovnání.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Velmi dobrá. Autorka prokázala schopnosti analyzovat právo na interrupci z hlediska zdravotnického i mezinárodního. Oceňuji též podrobné srovnání Polska, Slovenska i Maďarska, v němž se autorka nespokojila jen se studiem zákonů, ale zhodnotila i judikaturu či aplikační praxi.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce po grafické stránce je standardní.
Jazyková a stylistická úroveň	Toto kritérium je největší slabinou práce. Autorka sice píše poutavým a čtivým jazykem, práce však obsahuje větší množství překlepů a drobných jazykových nedostatků (např. „ji“ namísto „jí“ na str. 12, nadbytečné „a“ na str. 15, nadbytečná čárka na str. 16, chybějící předložka „na“ na str. 54. „jehož“ namísto „jeho“ nebo „se“ namísto „je“ na str. 55 apod.). Chyby však nedosahují takové úrovně, že by narušily celkový dobrý dojem z provedeného výzkumu.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Ráda bych pro účely ústní obhajoby vyzvala autorku, aby se zamyslela nad čerstvým rozsudkem ESLP ve věci M.L. proti Polsku. Má autorka za to, že tento rozsudek potvrzuje její závěry a hodnocení situace těhotných žen v Polsku – nebo naopak? A přináší něco nového, co doplňuje závěry autorčina výzkumu? Podotýkám, že diplomantka nemohla rozsudek v práci zohlednit, jelikož práce byla odevzdána 14 dní před vydáním tohoto rozsudku.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně

V Praze dne 26. 12. 2023

JUDr. Anežka Janoušková, Ph.D.

vedoucí diplomové práce